

Občasník lidí z Domu sv. Cyrila a Metoděje

Vlaštofka



O B E C N Í D Ů M



Rozhovor se
starostou obce - 4
Osahali jsme si
expozici muzea - 7
Nový vůz usnadní
přpravu obyvatel - 8

|2022



Vážení čtenáři,

všichni netrpělivě vyhlížíme příchod letních měsíců a s tím i dny volna a odpočinku. Jak jistě víte, 5. červenec se u nás nese ve znamení Cyrilometodějských oslav. Ty po dlouhá léta probíhají ve spolupráci s obcí Vlaštovičky. S tou jsme úzce spjati již od roku 1877, kdy se datuje historicky první zmínka o naší budově v této vesnici.

K výraznější součinnosti obce s námi došlo zhruba před dvaceti lety, uspořádáním první Cyrilometodějské slavnosti. Vnímáme, že společná akce posílila naši pospolitost a my se stali součástí zdejší komunity. Místní občané nás berou jako sobě rovné a toho si velice vážíme. To je také důvod, proč už s radostí vyhlížíme naši další červencovou spolupráci. Těší nás, že jsme součástí právě této obce a s občany Vlaštoviček se můžeme společně potkávat a bavit.

V loňském roce nebylo možné svátek slovanských věrozvěstů v našem zařízení z důvodu covidu oslavit. Letos už tomu bude ale jinak. V Domě sv. Cyrila a Metoděje oslavíme mši svatou a následovat bude prohlídka chráněného bydlení. Zábavný program se pak jako každý rok uskuteční na místním hřišti.

Tématu spolupráce s obcí se více věnujeme na dalších stránkách. Přeji Vám příjemně strávené chvíle s naší Vlaštofkou a léto naplněné spoustou slunečných dnů.

Zuzana Janků, vedoucí Domu sv. Cyrila a Metoděje



• Asi nejvíce musí být obyvatelé domu ve Vlaštovičkách opatrní při přechodu hlavní silnice, kde bývá často intenzivní doprava, foto Vladimír Herman



Ve Vlašovičkách jsme doma



• Slavnostní mše během otevření domu v roce 1996, uprostřed otec Josef Veselý, vlevo biskup František Lobkowicz, foto archiv Charity Opava

Od roku 1996 je nedílnou součástí obce Vlašovičky Dům sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené. Klášter, který v padesátých letech ukradli komunisté řádovým sestřím, převzala po roce 1989 v dezolátním stavu Charita Opava.

Postupně jsme z ruiny budovali nový funkční domov pro lidi se zrakovým handicapem, který ale rádi využívali také obyvatelé obce. Ti například chodili cvičit do zdejší posilovny, děti navštěvovaly naši keramickou dílnu a mnozí občané pravidelně docházeli na mši svatou do naší kaple. Obyvatelé Domu sv. Cyrila a Metoděje se ve Vlašovičkách necítí jako na návštěvě, ale jsou zde doma. A podobně to vidí také starosta Vlašoviček René Holuša, s nímž v této Vlaštofce přiná-

šíme rozhovor na str. 4.

Občané Vlašoviček se v září účastní pravidelných oslav výročí otevření Domu sv. Cyrila a Metoděje a my se naopak podílíme na červencových obecních Cyrilometodějských oslavách. Po covidové pauze se na nich po dvou letech opět potkáme 5. července, a jak se dočtete v pozvánce na poslední straně této Vlaštofky, opět se máme v naší společné obci Vlašovičky na co těšit.

(im)



„Dům a jeho obyvatelé jsou pro obec Vlaštovičky jednoznačně přínosem,“ prozradil starosta obce René Holuša



• Starosta obce Vlaštovičky René Holuša, foto Vladimír Herman

Obec Vlaštovičky je pro Dům sv. Cyrila a Metoděje v řadě událostí a témat partnerem. Obrátili jsme se proto na pana starostu obce - René Holušu, abychom se dozvěděli, jak vzájemná spolupráce domu a obce Vlaštovičky probíhá.

• Tento rozhovor je určen pro Vlaštofku - občasník lidí z Domu sv. Cyrila a Metoděje. Patříte mezi jeho čtenáře?

Ano, jsem pravidelným čtenářem.

Vždy se rád dozvím, co nového se ve Vlaštovičkách děje. Samozřejmě i ve Vašem domě, který je již řadu let nedílnou součástí naší obce.

• Dům sv. Cyrila a Metoděje je už ně-



kolik desetiletí součástí Vlaštoviček. Jak naši přítomnost vnímáte jako starosta obce? Jsme pro Vlaštovičky přínosem, nebo obtíží?

Jednoznačně jste pro Vlaštovičky přínosem. Mezi občany jsou oblíbené Vaše zahradní slavnosti, kterých (pokud to čas umožní) se rád i já zúčastňuji. Dalším přínosem je, že dáváte možnost pracovní příležitosti pro naše občany v místě bydliště. V neposlední řadě mají někteří Vaši obyvatelé trvalý pobyt v městské části Opava - Vlaštovičky a tím pomáháte i ke zlepšení finančního rozpočtu obce.

• Znáte se s některými našimi obyvateli osobně?

Ano, třeba s paní Dunkovou, která v rámci vlaštovského vaření guláše několikrát zpestřila jeho program svým zpěvem. Dále se setkáváme s Vašimi obyvateli pravidelně na kulturních akcích ve Vlaštovičkách.

• Jsme rádi, že se naši klienti cítí být obyvateli obce, stejně tak nás vy vnímáte jako své. Řadu akcí také pořádáme společně, například červencovou Cyrilometodějskou oslavu. Víte, jak a kdy tato obecní tradice vznikla?

Přiznám se, že jsem musel zapátrat v archívu obce a dostal jsem se k roku 2006, kdy obec Vlaštovičky slavila 775 let od první písemné zmínky o Vlaštovičkách. Od té doby vznikla pravidelná Cyrilometodějská slavnost

a naše spolupráce na ní. Z dalších společných akcí rád vzpomínám na hasičské námětové cvičení ve Vašem domě, kterého se zúčastnily všechny složky integrovaného záchranného systému a kde jsme si nacvičili i evakuaci lidíček do bezpečných prostor.

• Co byste vzkázal jménem obce obyvatelům Domu sv. Cyrila a Metoděje?

Hlavně hodně pevného zdraví a ať se Vám ve Vlaštovičkách příjemně bydlí. Ať se můžeme zase společně potkávat na různých kulturních akcích, snad už bez zákazů a vládních opatření.

• Děkujeme za odpovědi.

Zuzana Janků



• Pan starosta před obecním domem ve Vlaštovičkách, foto Vladimír Herman

Emílie Machová



• Paní Emílie ve svém bytě ve Vlašovičkách, foto Vladimír Herman

V tomto čísle Vám představíme Emílii Machovou – obyvatelku Domu sv. Cyrila a Metoděje, která k nám přišla do Vlašoviček v únoru letošního roku z azylového domu v Krnově.

Paní Emílie (65) má zbytky zra-
ku, dříve pracovala jako pomocná síla
v kuchyni. Ve Vlašovičkách se zatím
snaží zejména zorientovat a nabýt se-
bevědomí pro samostatný pohyb. Pro-
to se zatím snaží učit pohybovat po
domě a jeho nejbližším okolí a mimo
dům se vydává zatím jen v doprovodu
další osoby.

Paní Emílie je velice milá a přívě-
tivá paní, která velmi oceňuje soukro-
mí vlastního bytu, které jí bylo léta za-

povězeno. Ve volném čase ráda po-
slouchá rádio. „*Libilo se mi, když jsme
si zajely s další obyvatelkou domu - paní
Marcelou a se zaměstnankyněmi domu
do cukrárny na kávičko. To bylo moc pří-
jemné si jen tak poklábosit. Jsem zvě-
davá, co mi příští týdny a měsíce tady
ve Vlašovičkách přinesou,*“ prozradi-
la paní Emílie mimo jiné situaci, kdy jí
bylo v poslední době příjemně.

Václav Burda



Osahali jsme si expozici muzea

Jak si mohou prohlížet v muzeu exponáty lidé, kteří nevidí? Jednoduše, umožnili klientům Domu ve Vlastovičkách zaměstnanci Slezského zemského muzea v Opavě – no přece hmatem a čichem!

Speciálně pro klienty připravila prohlídku klientům Vlastoviček muzejní edukátorka Lucie Vlková. „Lucie připravuje prohlídky pro všemožná publika a také chystá speciální prohlídky pro lidi s různými handicapy,“ vysvětluje kurátor muzeologického pracoviště David Váhala, který klienty Charity Opava pozval k bezplatné prohlídce. „Jedná se o novou službu návštěvníkům, protože chceme naše expozice zpřístupnit a přiblížit co největšímu počtu lidí, včetně lidí s různými handicapy, vy jste byli první, kdo si ji mohl vyzkoušet,“ dodává.

„Paní Lucie Vlková pro nás připravila nejen komentovanou prohlídku, ale nachystala řadu exponátů, které jsme si mohli hmatem prohlédnout, jak říkáme,“ pochvaluje si vedoucí střediska Zuzana Janků. Všechny velmi zaujaly vůně rozličných druhů koření nebo zvuk starého hudebního nástroje připomínající padající dešťové kapky. Blížící se Velikonoce si klienti připomněli pomlázkou a zvukem řehtačky. „Velmi děkujeme za pozvání a přípravu této skvělé prohlídky, všichni jsme si ji velice užili,“ vzkazuje na závěr Zuzana Janků. (im)



• Návštěvníci z Vlastoviček během speciální prohlídky v Slezském muzeu, foto archiv Charity Opava



„Nový vůz nám velmi usnadní přepravu obyvatel, a to i do těžko dostupných míst,“ prozradila vedoucí domu



• Velkou výhodou nového vozu je jeho vnitřní variabilita, foto Vladimír Herman

Vlaštovičky jsou pro obyvatele Domu sv. Cyrila a Metoděje ideálním místem pro život. V budově bývalého kláštera mají dostatek prostoru a klidu a v létě si mohou užívat čerstvý vzduch na zahradě. Jeden problém by se ale našel – v obci není obchod a pro nevidomé lidi je problém si jen tak vyjet do Opavy na nákup. I s tím si ale v Domě sv. Cyrila a Metoděje poradili. Podařilo si jim to díky podpoře Moravskoslezského kraje.

Vzhledem ke zvyšujícímu se věku ných onemocnění bylo pro klienty stálých klientů a narůstajícímu počtu přidružených le obtížnější cestovat městskou hro-



madnou dopravou či linkovým autobusem. S tím jim nyní pomáhá krásný sedmimístný vůz Volkswagen Caddy.

Potřebný vůz získali ve Vlaštovičkách díky Moravskoslezskému kraji, který ho klientům pořídil v rámci projektu s názvem (S)vozem z Programu na podporu zvýšení kvality sociálních služeb poskytovaných v Moravskoslezském kraji na rok 2021. „Nový vůz je jako dar z nebes,“ pochvaluje si Zuzana Janků, „velmi nám usnadní přepravu klientů, a to i do těžko dostupných míst.“

Lidé s těžkým zrakovým a lehkým mentálním handicapem, kteří zde našli domov, se tak budou moci o po-

znání jednodušeji dopravit k lékaři, dojet si na úřad či na nákup, ale také k holiči nebo za dalšími volnočasovými aktivitami. Nový automobil ovšem oceňují také pracovníci Domu sv. Cyrila a Metoděje. Umožní jim snadný přejezd za klienty do té části střediska, která sídlí v Opavě, nemluvě o snadnějším zajištění provozních nákupů. Velkou výhodou nového automobilu je také ekologický pohon na CNG.

„Děkujeme Moravskoslezskému kraji za podporu, velice si jí vážíme,“ vzkazuje Zuzana Janků.

(im)



• Nový vůz slavnostně požehnal otec Marek z farnosti v Opavě-Jaktaři, foto Zuzana Janků



Od školy poprvé v bazénu



• Dva z pěti obyvatel domu, kteří navštívili bazén v Bruntále - Marek Kukla (vlevo) a Jakub Šivic, foto Jaroslava Harazimová

Ve středu 16. března jsme vyrazili do Bruntálu do bazénu. Jelo nás pět obyvatel a doprovod nám dělaly studentky a zaměstnankyně domu. Při vstupu jsme dostali náramek, který jsme museli mít celou dobu nasazený. Sloužil k tomu, abychom věděli, jak dlouho tam jsme, a také se s jeho pomocí dala zamknout skříňka s osobními věcmi.

Plavat jsem naštěstí nezapomněl, přestože jsem naposledy plaval ještě

někdy ve škole a to už je pěkně dlouho. Kdyby mě někdo pozoroval, mohl by nabýt dojmu, že se každou chvíli utopím. Ale to je jen můj specifický styl.

Nikomu z nás se nic zlého nepříhodovalo, ba právě naopak. Za sebe mohu říct, že se mi výlet líbil a pokud mohu soudit, myslím, že i ostatní obyvatelé Vlaštoviček si to ve vodě parádně užívali. Já sám se již na příští návštěvu bazénu moc těším.

Jakub Šivic



Opavě fandili i obyvatelé domu

Stejně jako řada lidí v Opavě či blízkém okolí, tak i někteří obyvatelé domu jsou fanoušky opavského basketbalového klubu. Proto si nemohli nechat ujít příležitost, když se Opava opět dostala do finále ligy. Basketbalový klub navíc vyšel Charitě Opava vstříc a poskytl klientům Charity Opava několik vstupenek. Mezi nimi byl i pan Bedřich.

„Opava to měla ve finále těžké, ale pro klub je, myslím, úspěchem, že se do finále ligy dostali. Někdy je během utkání těžké odhadovat, co se přesně děje. Doprovod ze strany zaměstnanců se mi snaží říkat aktuální stav a co se právě

na palubovce odehrává, ale v tom hluku, který během finále byl, to nebylo vždy snadné. Naštěstí moderátor v hale často popisoval dění na hřišti a to mi v orientaci v zápase pomáhalo. Já rád sleduji různé sporty, třeba fotbal, tenis či hokej, ale basketbal má nyní v Opavě asi nejvyšší úroveň, takže je dobré být přímo na místě dění,“ popisuje pan Bedřich pocity fanouška.

Opavě obyvatelé přejí do příští sezóny vše dobré. „Hlavně ať se jim příště vyhnou zranění,“ přeje hráčům Opavy pan Bedřich a doufá, že se klubu podaří udržet klíčové hráče.

Václav Burda



• Pan Bedřich (vpravo) během jednoho ze zápasů finálové série, foto Ivo Mluděk



První zahradní slavnost a další vzpomínky



• Při Cyrilometodějské oslavě v roce 2002 celebroidl mši v kapli domu ještě otec Bureš, vlevo Jan Hanuš. Celá oslava probíhala přímo v areálu domu, foto archiv Charity Opava

Když jsme na redakční radě uvažovali o tom, jakému tématu věnovat další číslo naší Vlastofky, objevil se nápad, že bychom mohli napsat něco o tom, jak spolupracuje Dům sv. Cyrila a Metoděje s obcí a vůbec s veřejností.

A protože pozorní čtenáři již vědí, že naše rodina bydlela v domě od jeho otevření v roce 1996, byla jsem požádána, abych napsala pár slov týkajících se tohoto tématu v době začátků domu.

Myslím, že první velkou spoluprací Charity Opava a obce Vlastovičky bylo už to, když se Charita rozhodla znač-

ně zchátralý objekt bývalého kláštera dominikánek zrekonstruovat a vdechnout mu nový život. Vlastovičky tak získaly pěkně opravený dům, který se stal nepřehlédnutelnou dominantou obce a zvelebený areál kolem domu mohl místním obyvatelům opět dělat radost.

V devadesátých letech šlo o velmi odvážný projekt, cílem bylo vystavět domov (nikoli ústav) pro nevidomé. K tomu bylo potřebné získat podporu mnoha dobrých lidí. Už v době budování domu vznikl proto Kruh přátel Vlastoviček. Byli to lidé, kteří se roz-



hodli dům podporovat finančně i jinak. Když byl dům postaven, rádi se jezdili dívat na to, jak se mu a jeho obyvatelům daří – byl to jeden z přirozených způsobů spolupráce s širokou veřejností.

Vždycky mi vykouzlí úsměv na rtech vzpomínka na první zahradní slavnost, kterou jsme pořádali. Honza Hanuš, můj manžel a vedoucí domu v jedné osobě dal chladit bečku piva do studny na zahradě. Studna je to pořádně hluboká. Sud piva se při vytahování vysmekl z provazu, na kterém byl připevněný. A tak se lovení bečky piva z hluboké studny stalo jednou z prvních stmelovacích akcí, které se účastnilo mnoho místních chlapů. ☺

V letech, kdy v domě bydlel vzácný kněz František Bureš, se konaly v kapli domu pravidelné bohoslužby, na které přicházelo více než padesát lidí z Vlašoviček a Jarkovic – a to byla další možnost, jak s místními udržovat pěkné sousedské vztahy. Kaple byla budována jako prostor pro setkávání, a tak se v ní pořádaly také kulturní akce a koncerty a zváni byli samozřejmě také místní.

Když v Domě vznikly chráněné dílny, jejichž součástí byla také dílna keramická, domluvili jsme se s místní mateřskou školou, že bude dílnu využívat pro keramický kroužek, a také zde probíhal keramický kroužek pro maminky s dětmi. I mladí muži z obce,

kteří přišli za panem vedoucím s prosbou, zda by si mohli v domě zřídit posilovnu, patřili k pravidelným návštěvníkům domu.

Cílem těch, kteří domov pro nevidomé ve Vlašovičkách budovali, bylo vystavět domov, otevřený dům, nikoli uzavřený ústav, jak bylo tehdy běžné, a tak byla spolupráce s místními i s těmi vzdálenějšími považována za naprostou samozřejmost.

Hanušovi zdraví všechny z Vlašoviček – rádi na roky prožité mezi Vámi vzpomínáme.

Marie Hanušová



• Na hudební a kulturní složce oslav se v tehdejších letech podíleli zejména sami obyvatelé domu, foto archiv Charity Opava

Vzájemná spolupráce mezi obcí Vlašтовиčky a domem je dlouhá

- První oficiální společná Cyrilometodějská oslava, na které se kromě Domu pro zrakově postižené podílela i obec Vlašтовиčky, se uskutečnila v roce 2006. Bylo to u příležitosti 775. výročí založení obce. Do té doby se veškeré oslavy odehrávaly pouze v areálu domu.
- V roce 2015 proběhlo v domě a blízkém okolí mimořádné evakuační hasičské cvičení, kterého se účastnila kromě zástupců obce i řada hasičských sborů z několika vesnic, včetně dobrovolných hasičů z Vlašтовиček.
- Nevidomá obyvatelka domu Iveta Dunková se řadu let spolupodílela na kulturní části programu obecní soutěže Vaření guláše, kde zpívala.
- Město Opava, pod které spadá i obec Vlašтовиčky poskytuje pravidelně domu svůj zpravodaj Hláška a to ve zvukové podobě a dokonce i jako časopis vytištěný v Braillově písmu.



• Momentka z evakuačního cvičení v roce 2015, kterého se zúčastnili také dobrovolní hasiči z Vlašтовиček, foto archiv Charity Opava



S humorem jde všechno líp

- Pacientka si stěžuje na slepého doktora: „Ani se na mě nepodíval!“

- Kdy slepec zase uvidí?

Těsně před smrtí - světlo na konci tunelu.

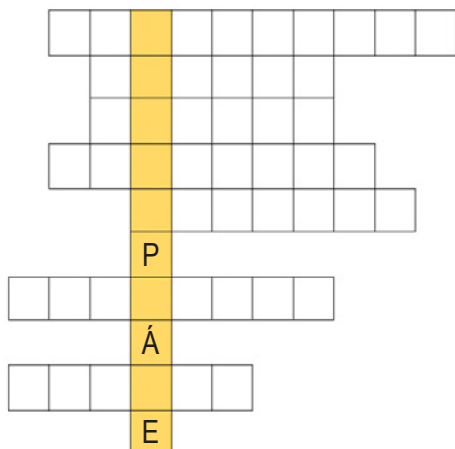
- Veze holka slepého kamaráda, na křižovatce si to neuvědomí a povídá:

„Vidíš něco zprava?“

„Nevidím, ale až to ucejtím, tak ti řeknu!“



Křížovka



- Kapela slepých a hluchých hraje na zábavě. Slepý se ptá hluchého: „Už tancujete?“

„Proč, my už hrajem?“

- Policajt se vrátí z pochůzky a má na čele obrovskou bouli. Velitel se ptá:

„Od čeho máš tu bouli?“

„Převáděl jsem slepce přes ulici!“

„???“

„On chtěl zůstat na druhé straně!“

- Víte, proč se slepí neradi potápějí? Pes se strašně bojí.

1. Člen zvolený na úřad obce
2. Sdružení nebo skupina osob
3. Poskytnutý finanční dar/příspěvek, např. státem
4. Dům v obci, kde se pořádají akce
5. Důležitý děj, pořádaná

akce
6. Nejvyšší představitel obecní správy
7. Úřad, kde sídlí zástupci obce.

TAJENKA: SPOLUPRÁCE

Řešení: 1. zastupitel 2. spolek 3. dotace
4. kulturní 5. událost 6. starosta 7. obecní



Pozvánka na Cyrilometodějskou oslavu

Charita Opava, Dům sv. Cyrila a Metoděje, spolu s obcí Vlašovičky Vás v úterý 5. července srdečně zvou do Vlašoviček na Cyrilometodějskou oslavu.

Program: 14.00 - Mše svatá v kapli domu, 15.00 - 16.30 - Komentovaná prohlídka Domu sv. Cyrila a Metoděje.

Další program bude probíhat na hřišti ve Vlašovičkách: 15.00 - Vystoupení dechové hudby Hlučičanka, 16.00 - Vystoupení tanečního kroužku OK Dance, 16.30 - Ukázka požárního útoku mladých hasičů SDH Vlašovičky, 17.00 - 18.15 - Dechová hudba Hlučičanka, 20.00 - Kapela Something Like Band.

Redakční rada

Koordinace: Zuzana Janků, Václav Burda, Pavlína Králová, Vladimír Herman, Ivo Mludek, Marie Kořínková, Marie Hanušová. Výkonní redaktoři: Marek Kukla, Jakub Šivic. Foto přední a zadní strany obálky: Vladimír Herman. Časopis Vlaštofka je dílem obyvatel domu.



Vydavatel: Charita Opava
Přemyslovců 26, 747 07 Opava-Jaktař



Dům sv. Cyrila a Metoděje pro zrakově postižené ve Vlašovičkách
Marie Dolanské 19, 746 01 Opava-Vlašovičky
Telefon: 553 793 401; mobil: 733 741 304
e-mail: vlastovicky@charitaopava.cz

Toto číslo vyšlo 24. června 2022 v nákladu 800 výtisků a je již 93. v pořadí od vzniku časopisu.

Vytiskl RETIS s.r.o. Povoleno Ministerstvem kultury České republiky, MK ČR E 13841.

Pokud si nepřejete, aby Vám byla Vlaštofka nadále zasílána, informujte nás na e-mail vlastovicky@charitaopava.cz a jako předmět uveďte „ODHLÁSIT“, případně písemně na adresu Charita Opava.